

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek.

List velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 glđ., za pol leta 1 glđ. 60 kr. za četrtek leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v stolnem farovžu. Deležniki tiskovn. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodava knjigar Novak na velkém trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi ne sprejemajo. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr., in vsakokrat za kolek 30 kr.

Vabilo k naročbi „Slov. Gospodarja“.

Bliža se drugo polletje, torej vabimo vse one naročnike, ki so le za pol leta naročili list, da svojo naročbo nemudoma ponovijo, ker se sicer ne vé, ali se jim list še pošilja ali ne? Kteri so še za prvo polletje z naročnino na dolgu, te pa lepo opominjamo, da plačajo brž ko mogoče, ker tudi „Gospodar“ svoja plačila ima, ki se mu ne prizanašajo zato, ker naročniki na dolgu ostajajo. —
Opravištvo.

Program ali brezumje?

Od štajersko-ogerske meje piše nam moder in vnet narodnjak naslednje vrste, o kterih le želimo, da jih vsakdo prav pazljivo bere in se resnice drži. —

Dovolite, da črhnem nektere besede o zadevi, s katero se ukvarjajo par tednov sem naši rodoljubi. Kaj pak bočejo, kaj nameravajo s svojim silovitim postopanjem naši „mladi“, rekel bi skoro: mladeniči? Jasen mi je naš narodni program, in poznam tudi program državopravne stranke. Kdo bi tajil, da je prvi, postavljen na podlago zdrave pameti in naravnega prava, izvrsten in krasen, rekel bi: ideal vsakega Slovenca. A drugo vprašanje je: jeli varno, jeli previdno, obešati ta program sedaj na veliki zvon? Gotovo so oni, ki so ga sestavili, s krvavečim srcem gledajé razcepljeno domovino gojili blago nado, da se bo kedaj dal izpeljati. In ta up imamo vsi. Toda kdor plane s tem programom letos pri direktnih volitvah na dan, in hoče z njim volilce loviti, zdi se mi — ali sanjač, ali slepar. Kaj počnemo z najboljšimi uzori, ako se ne smemo zanašati, da bi jih v sedanjem položaju izvesti zamogli? Da bi jim z majhnim številom svojih poslancev priborili

kedaj veljavnost, še misliti ni, ker imajo v tej zadevi štajarski in koroški Nemci odločilno besedo. Če torej liberalna stranka Slovencev v 1. številki „političnih listov“ kot priloge „Naroda“ pravi: „Mi Slovenci dozdej še nismo združeni v eno deželo, kakor bi lahko bili“, je to gola zvižaja, kajti dr. Vošnjak in njegovi privrženci dobro vedó, da to ni lahko, ker imajo dotični deželni zbori pri tej reči zadnjo besedo. Gotovo je tudi, da je prav ta narodni „program“ štajarskim Slovincem največ škodoval.

Imamo se tedaj ogledati po zaveznikih in podpornikih. Toda kdo nas bo podpiral? Čehi? Oni stojijo nepremakljivo na stališču svojega zgodovinskega prava, krone sv. Vavla; že zaradi potrebne doslednosti obračajo našemu narodnemu programu hrbet. Ali Poljaki? Njim domišljija kaže le vedno nekdanjo mogočno poljsko kraljestvo, in oni, ob sebi omahljivi kakor zastava, ne marajo za zadeve Jugoslovanov.

Ali Nemci? Liberalni itak ne, ker ujih glavni namen je, nas politično zadušiti; konservativni Nemci, če so nam tudi v narodnem oziru celó pravični, narodnemu programu v sedanjem položaju ne morejo pritrjevati, ker bi potem ne mogli več ugovarjati, ako se tudi Italijani na Tirolskem, Goriškem, Isterskem in Dalmatskem odeepiti hoté.

Ako tedaj stopimo sedaj sè svojim „narodnim programom“ v dunajski zbor, najdemo tu pomilovanje, ondi posmeh. Z narodnim programom ne ustrežemo sedaj nikomur, če ne svojim — nasprotnikom, kajti z njim nesemo razdor v tabor federalistov! Še le, če imamo enkrat po večini federalistični parlament, ali federalistično ustavo in vlado. — takrat z našim programom na dan, — sedaj z njim v žep!

Edino previdno, praktično je, okleniti se sedaj državopravnega programa, kteri na-